

MİLLETLERARASI ANDLAŞMA

Karar Sayısı: 6239

20 Ekim 2021 tarihinde Abuja’da imzalanan ekli “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hidrokarbonlar Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptı”nın onaylanmasına, 244 sayılı Kanunun 5 inci maddesi ile 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 2 nci ve 3 üncü maddeleri gereğince karar verilmiştir.

19 Ekim 2022

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
NİJERYA FEDERAL CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ
ARASINDA
HİDROKARBONLAR ALANINDA
İŞBİRLİĞİNE
İLİŞKİN
MUTABAKAT ZAPTI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
NİJERYA FEDERAL CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
HİDROKARBONLAR ALANINDA İŞBİRLİĞİNE
İLİŞKİN
MUTABAKAT ZAPTI

DİBACE

Bundan böyle tek tek “**Taraf**” ve birlikte “**Taraflar**” olarak adlandırılacak olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti;

İki ülke arasında mevcut olan yakın ve dostane ilişkileri **DİKKATE ALARAK**;

Taraflardan her birinin ilgili uluslararası yükümlülüklerine **SAYGI GÖSTEREREK**;

İki ülke arasında hidrokarbon sektöründeki mevcut işbirliğini **TANIYARAK**;

Bu işbirliğini eşitlik, karşılıklı saygı ve müteakbil fayda ilkeleri temelinde hidrokarbon alanında güçlendirmeyi **ARZU EDEREK**;

Hidrokarbon alanında ikili işbirliğini destekleyip teşvik etmek üzere Taraflar arasında kurumsal bir işbirliği için temel oluşturmayı **ARZU EDEREK**;

Aşağıdaki hususlar üzerinde **ANLAŞMAYA VARMIŞLARDIR**:

MADDE 1

AMAÇ

1.1. İşbu Mutabakat Zaptının amacı (bundan böyle “**MZ**” olarak anılacaktır), Tarafların uzmanlıklarını ve kalkınma ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak, Taraflar arasında hidrokarbon alanındaki işbirliğinin karşılıklı anlayış temelinde geliştirilmesini teşvik etmektir.

MADDE 2

YETKİLİ MERCİLER

2.1. Taraflar, işbu Mutabakat Zaptı'nın uygulanması amacıyla aşağıdaki yetkili mercileri görevlendirmişlerdir:

- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına, Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve
- Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti adına, Nijerya Federal Cumhuriyeti Petrol Kaynakları Bakanlığı'dır.

2.2. Bu Maddenin 1. fıkrasında belirtilen yetkili merciler aşağıdaki hususlardan sorumludur:

- Program ve projelerin belirlenmesi,
- İşbu "MZ"nin uygulanmasına ilişkin ilerlemelerin gözden geçirilmesi ve rapor olarak Tarafalara sunulması ve
- Program veya projelerin değerlendirilmesi ve sonuç ve tavsiyelerin Tarafalara rapor edilmesi.

MADDE 3

İŞBİRLİĞİ ALANLARI

3.1. Taraflar, aşağıda sıralanan yollarla, hidrokarbon alanında işbirliği ve projeler geliştirmeyi teşvik ederler:

- Taraflar arasında aşağıdaki alanlarda ortak projelerin tespit edilmesi ve geliştirilmesi;
  - a) Petrol ve doğal gaz arama ve üretiminin geliştirilmesi ve teşviki;
  - b) Petrol türevlerinin depolanması, pazarlanması, taşınması ve dağıtımı;
  - c) Petrol altyapılarının inşası ve bakımı;
  - d) Doğal gaz altyapılarının inşası ve bakımı;
  - e) Ham petrol ve petrol ürünleri ticareti;
  - f) Rekabetçi fiyat ve esnek sözleşme koşulları ile Sıvılaştırılmış Doğal Gaz (LNG) ticaretinin sürdürülmesi;
  - g) Nijerya doğal gaz rezervleri için doğalgazın sıvılaştırılması ve yukarı akış (upstream) projelerinde ortaklıklar;
  - h) Boru hattı güvenliği ve SCADA alanında uzmanlık ve tecrübe aktarımı.
- Hidrokarbon politikalarının geliştirilmesi ve uygulanmasından sorumlu politika belirleyiciler ve teknik uzmanların karşılıklı ziyaretleri;
- Her iki Tarafın uzmanları için hidrokarbon sanayiinde ihtisas eğitim kurslarının teşvik edilmesi;
- Hidrokarbon alanına yatırımları çekme amaçlı çalıştay, konferans ve sergilerin müşterek organizasyonu ve katılım sağlanması.

3.2. Taraflar, işbu Mutabakat Zaptı kapsamında işbirliğinin bir parçası olarak taahhüt altına alınan herhangi bir program veya projenin uygulanmasına ilişkin koşullar ve şartlar üzerinde ayrı bir anlaşmayla mutabakata varacaklardır.

MADDE 4

ÇALIŞMA GRUPLARI

4.1. Taraflar, müşterek işbirliği planlarının gerçekleştirilmesi ve ayrıca işbu Mutabakat Zaptı'nın 3. Maddesinde belirtilen alanlarda gerçekleştirilecek çalışmaların uygulanması ve analizi amacıyla, uygun görüldüğünde, bir çalışma grubu (bundan böyle "Hidrokarbon Çalışma Grubu" olarak anılacaktır) tesis ederler.

4.2. Hidrokarbon Çalışma Grubunun toplantı gündemi, yeri ve zamanı hakkında Taraflar karşılıklı mutabakat sağlarlar.

MADDE 5

YATIRIM

5.1. Taraflar, hidrokarbon sektöründe kamu ve özel sektör yatırımcıları için çok sayıda potansiyel yatırım alanı olduğu hususunda hemfikirlerdir.

5.2. Taraflar, ilgili şirketlerini her iki ülkede hidrokarbon sektörüne yatırım yapmaları için teşvik ederler.

MADDE 6

HARCAMALAR

6.1. Taraflar, her bir Tarafın ülkesinde geçerli ilgili mevzuatı ve bu hedef için tahsis edilen fonlar çerçevesinde işbirliği yaparlar.

6.2. Taraflar, üzerinde mutabık kalınan alanlarda, seyahat masrafları gönderen Tarafça karşılanacak şekilde uzman değişimi sağlarlar.

MADDE 7

GİZLİLİK

7.1. İşbu "MZ" kapsamında Taraflar arasında paylaşılan bilgi, belge ve veriler ile işbu "MZ" kapsamında yürütülen işbirliğine ilişkin belirli programların ürün veya sonuçları, öyle ki bunların henüz kamuya açık olmayanları, (bundan böyle "Gizli Bilgiler" olarak anılacaktır) Taraflarca gizli tutulur.

7.2. Taraflardan biri, Gizli Bilgileri üçüncü bir tarafla paylaşmak isterse, önceden diğer Tarafın yazılı rızasını alır.

7.3. Gizli Bilgiler, ancak Tarafların yazılı rızasıyla yayınlanabilir.

MADDE 8
İHTİLAFLARIN HALLİ

8.1. İki Taraf arasında, işbu Mutabakat Zaptı'nın yorumlanması, uygulanması veya yürütülmesinden doğan herhangi bir ihtilaf, Taraflar arasında diplomatik yollardan yapılacak istişareler ve müzakereler yoluyla dostane şekilde çözümlenir.

MADDE 9
DEĞİŞİKLİK

9.1. İşbu Mutabakat Zaptı, Tarafların karşılıklı yazılı rızasıyla, herhangi bir zamanda değiştirilebilir. Değişiklikler, işbu Mutabakat Zaptı'nın 12. maddesinin 1. fıkrasında düzenlenen aynı hukuki usul uyarınca yürürlüğe girer.

MADDE 10
BİLDİRİMLER

10.1. İşbu "MZ"ne ilişkin herhangi bir bildirim, yazılı olarak diplomatik yollarla iletilir.

MADDE 11
FİKRİ MÜLKİYET

11.1. Taraflar, ilgili ulusal mevzuatları ve Türkiye Cumhuriyeti'nin ve/veya Nijerya Federal Cumhuriyeti'nin taraf oldukları uluslararası antlaşmalar uyarınca, bu Mutabakat Zaptı kapsamında transfer edilecek veya oluşturulacak fikri mülkiyet haklarının etkin bir şekilde korunmasını sağlarlar. Bu Mutabakat Zaptı'nın amaçları kapsamındaki fikri mülkiyet, 14 Temmuz 1967 tarihinde Stockholm'de imzalanan Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü'nün Kurulmasına dair Sözleşme'nin 2. maddesinde belirtilen anlamı taşır.

MADDE 12
YÜRÜRLÜĞE GİRME, SÜRE VE SONLANDIRMA

12.1. İşbu "MZ", Tarafların anılan belgenin yürürlüğe girmesi için gerekli olan kendi iç hukuki usullerinin tamamlandığı diplomatik yollarla bir diğerine bildirdikleri son yazılı bildirim alındığı tarihte yürürlüğe girer.

12.2. İşbu "MZ", beş (5) yıl süre ile yürürlükte kalır ve Taraflardan biri diğerine "MZ"nin sona erme tarihinden otuz (30) gün öncesinde diplomatik yollar aracılığıyla yazılı olarak Mutabakat Zaptı'nı sonlandırma niyetini bildirmediği takdirde takip eden beş (5) yıllık süreler boyunca kendiliğinden yenilenir.

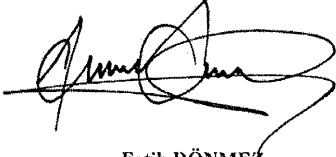
12.3. İşbu "MZ", herhangi bir Tarafça, bu Mutabakat Zaptı'nı feshetmeye ilişkin niyetini altı (6) ay önceden yazılı olarak diğer Tarafa diplomatik yollarla iletmek kaydıyla her an feshedilebilir.

12.4. Aksi Taraflarca yazılı olarak kararlaştırılmadıkça, işbu "MZ"nin sona ermesi, devam eden faaliyet, program veya projelerin uygulanmasını etkilemeyecektir

İşbu "MZ", YUKARIDAKİ HUSUSLAR MUVACEHESİNDE, ilgili Hükümetlerin bu konuda tam yetkili temsilcileri tarafından her biri aynı derecede geçerli olmak üzere iki (2) asıl nüsha halinde Türkçe ve İngilizce olarak imzalanmıştır.

20 Ekim 2021 tarihinde Abuja'da imzalanmıştır.

**Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti Adına**

Fatih DÖNMEZ

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

**Nijerya Federal Cumhuriyeti
Hükümeti Adına**

Geoffrey ONYEAMA

Dışişleri Bakanı

**MEMORANDUM OF UNDERSTANDING
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF
TURKEY
AND
THE GOVERNMENT OF THE FEDERAL
REPUBLIC OF NIGERIA
ON COOPERATION IN THE FIELD OF
HYDROCARBONS**

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY
AND
THE GOVERNMENT OF THE FEDERAL REPUBLIC OF NIGERIA
ON COOPERATION IN THE FIELD OF HYDROCARBONS

PREAMBLE

The Government of the Republic of Turkey and the Government of the Federal Republic of Nigeria, hereinafter referred to individually as a “Party” and collectively as the “Parties”;

CONSIDERING the close and friendly relations existing between the two countries;

RESPECTING the relevant international obligations of each Party;

RECOGNIZING the existing cooperation between the two countries in the hydrocarbon sector;

DESIRING to strengthen this cooperation in the area of hydrocarbon based on principles of equality, mutual respect and reciprocal benefits;

DESIRING to establish the basis for a cooperative institutional relationship between the Parties to encourage and promote bilateral cooperation in the field of hydrocarbon;

HAVE AGREED as follows:

ARTICLE 1

PURPOSE

1.1. The purpose of this Memorandum of Understanding (hereinafter referred to as “MoU”) is to promote the development of cooperation between the Parties in the field of hydrocarbon on the basis of a mutual understanding taking into account the Parties’ expertise and development needs.

ARTICLE 2

COMPETENT AUTHORITIES

2.1. For the purpose of implementing this MoU, the Parties have designated the following competent authorities:

- On the part of the Government of the Republic of Turkey, the Ministry of Energy and Natural Resources of the Republic of Turkey; and
- On the part of the Government of the Federal Republic of Nigeria, the Ministry of Petroleum Resources of the Federal Republic of Nigeria.

2.2. The competent authorities specified under the paragraph 1 of this Article are responsible for the following:

- Identification of programs and projects,
- Review of progress in the implementation of this MoU and report back to the Parties, and
- Evaluation of programs or projects and reporting the results and recommendations to the Parties.

ARTICLE 3 FIELDS OF COOPERATION

3.1. The Parties shall promote cooperation and development of projects in the field of hydrocarbon through the following:

- The identification and development of joint projects between the Parties in the areas of
  - a) Development and promotion of oil and natural gas exploration and production;
  - b) Storage, marketing, transport and distribution of oil derivatives;
  - c) Construction and maintenance of oil infrastructure;
  - d) Construction and maintenance of natural gas infrastructure;
  - e) Crude oil and petroleum products trade;
  - f) Continuing Liquefied Natural Gas (LNG) trade with competitive price and flexible contract conditions;
  - g) Partnerships in natural gas liquefaction and upstream projects for Nigerian natural gas reserves
  - h) Transfer of expertise and experience in the field of pipeline security and SCADA.
- Exchange of visits by policy makers and technical experts responsible for the development and implementation of hydrocarbon policies;
- Promotion of specialized training courses in the hydrocarbon industry for experts from both Parties;
- Joint organization and participation in workshops, conferences and exhibitions aimed at attracting investments in the field of hydrocarbon.

3.2. The terms and conditions of implementation of each program or project undertaken under this MoU as part of the cooperation shall be agreed by the Parties in a separate agreement.

ARTICLE 4 WORKING GROUP

4.1. The Parties shall, where appropriate, establish a working group (hereinafter referred to as “**Hydrocarbon Working Group**”) for the purpose of the joint development of plans of cooperation as well as for the implementation and analysis of the works to be performed in the areas referred to in Article 3 of this MoU.

4.2. The agenda, time and place of the meetings of the Hydrocarbon Working Group shall be agreed by the Parties.

ARTICLE 5 INVESTMENT

5.1. The Parties agree that there are many potential investment areas in the hydrocarbon sector for public and private investors.

5.2. The Parties shall encourage their respective companies to invest in the hydrocarbon sector in both countries.

ARTICLE 6 EXPENSES

6.1. The Parties shall cooperate within the framework of the relevant legislation applicable in the country of each Party and appropriated funds allocated for this target.

6.2. The Parties shall exchange experts in the agreed fields in a way that the travel expenses shall be covered by the sending Party.

ARTICLE 7 CONFIDENTIALITY

7.1. The information, document and data transferred between the Parties under this MoU and the outcome or results of specific programs of cooperation carried out under this MoU which are not yet in the public domain (hereinafter referred to as the “**Confidential Information**”) shall be kept confidential by the Parties.

7.2. If a Party wishes to disclose the Confidential Information to a third party, the prior written consent of the other Party shall be obtained.

7.3. The Confidential Information may only be published with the written consent of the Parties.

ARTICLE 8
SETTLEMENT OF DISPUTES

8.1. Any dispute between the Parties arising out of the interpretation, application or implementation of this MoU shall be settled amicably through consultations and negotiations between the Parties through the diplomatic channels.

ARTICLE 9
AMENDMENT

9.1. This MoU may be amended by mutual written consent of the Parties at any time. The amendments shall enter into force in accordance with the same legal procedure prescribed under the paragraph 1 of the Article 12 of this MoU.

ARTICLE 10
NOTIFICATIONS

10.1. Any notifications related to this MoU shall be communicated in writing through diplomatic channels.

ARTICLE 11
INTELLECTUAL PROPERTY

11.1. The Parties, in accordance with the respective national legislation and international treaties to which the Republic of Turkey and/or the Federal Republic of Nigeria are parties, shall ensure effective protection of the rights for intellectual property transferred or created under this MoU. For the purpose of this MoU, intellectual property is understood to have the meaning given in Article 2 of the Convention Establishing the World Intellectual Property Organization, done at Stockholm on 14 July 1967.

ARTICLE 12
ENTRY INTO FORCE, DURATION AND TERMINATION

12.1. This MoU shall enter into force on the date of the receipt of the last written notification by which the Parties shall notify each other through the diplomatic channels, of the completion of their internal legal procedures required for the entry into force of this MoU.

12.2. This MoU shall remain in force for a period of five (5) years, and it shall automatically be renewed for successive periods of five (5) years, unless one of the Parties notifies the other Party in writing through diplomatic channels of its intention not to renew this MoU at least thirty (30) days prior to the expiration of the applicable term.

12.3. This MoU may be terminated by either Party at any time by giving six (6) months prior written notice of its intention to terminate this MoU through diplomatic channels.

12.4. The termination of this MoU shall not affect the implementation of any ongoing activities, programs or projects, unless both Parties agree otherwise in writing.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this MoU in two (2) original copies, each in Turkish and English languages, all texts being equally authentic.

Signed in Abuja on 20th of October 2021.

**On behalf of the Government of
the Republic of Turkey**

Fatih DÖNMEZ

Minister of Energy and Natural Resources

**On behalf of the Government of
the Federal Republic of Nigeria**

Geoffrey ONYEAMA

Minister of Foreign Affairs